

§ 198

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Ted Apterin talousarvioaloitteesta palvelusetelimallin käyttöönotosta

HEL 2020-003283 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Ted Apterin talousarvioaloitteesta palvelusetelimallin käyttöönotosta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunkistrategia korostaa eriarvoistumisen vähentämiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen tähtäviä toimia. Eriarvoistumista vähentävänä pidetään laadukasta opetusta ja varhaiskasvatusta, mistä syystä Helsinki tavoittelee varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamista. Helsinki pyrkii mahdollistamaan myös kaupunginosien tasavertaisuuden ja hyvinvoinnin sekä lähipalveluperiaatteen toteutumista.

Yksityisen hoidon tuen kehittämistä koskeva selvitys on merkitty tiedoksi lautakunnassa 14.4.2020 § 78. Helsingin kaupunkistrategian mukaisten päämäärien edistämiseksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on aloitettu palvelusetelijärjestelmän valmistelu. Valmistelun keskeisiä periaatteita ovat taloudellisen ja alueellisen yhdenvertaisuuden vahvistaminen sekä perheiden valinnanmahdollisuuksien lisääntyminen. Helsingissä on tarve vastata erilaisiin varhaiskasvatustarpeisiin sekä pyrkiä turvaamaan Helsingin yksityisen varhaiskasvatuksen erityispiirteitä. Muun muassa näihin seikkoihin on viitattu myös aloitteessa perusteluna esitykselle palvelusetelimallin käyttöönottamisesta talousarvion yhteydessä.

Mahdollisen palvelusetelijärjestelmän käyttöönoton aikatauluun vaikuttavat sääntökirjan valmisteluun kuluva aika, IT-järjestelmien rakentamiseen kuluva aika sekä palvelusetelituottajien hyväksymiseen varattava aika ja perheille palvelusetelin hakemiseen varattava aika. Aloitteen toteuttaminen esitetyin tavoin siten, että palvelusetelimalli otettaisiin käyttöön talousarvion yhteydessä, ei ole siten mahdollista. Lautakunta toteaa myös, että vaikka palvelusetelijärjestelmän käyttöönottamisesta tehtäisiin päätös talousarvion yhteydessä, ei palvelusetelijärjestelmän käyttöönottaminen vuoden 2021 aikana ole mahdollista edellä kerrotuista aikatauluun liittyvistä syistä johtuen.

Palvelusetelijärjestelmän käyttöönottamisesta aloitteessa esitetyin tavoin aiheutuisi vuosittaisia lisäkustannuksia verrattuna nyt käytössä olevaan yksityisen hoidon tuen malliin. Lisäkustannusten määrä riippuu

valitusta setelin arvosta, perheiden tuloista ja siitä, kuinka moni siirtyisi käyttämään palveluseteliä. Nykyisellä yksityisen hoidon tuen asiakasprofiililla ja oletuksella, että kaikki siirtyisivät käyttämään palveluseteliä, lisäkustannukset vuodessa olisivat noin 5,2–6,1 miljoonaa euroa riippuen valitusta setelin arvosta. Asiakasprofiilin muutos lisäisi kustannuksia. Lisäksi palvelusetelijärjestelmän käyttöönotto edellyttää resursointia IT-järjestelmään sekä henkilöstöresurssia palvelusetelijärjestelmän ylläpitoon, mistä arvioidaan aiheutuvan kustannuksia noin 460 000 euroa vuodessa. Lisäksi palvelusetelijärjestelmän käyttöönottoa edeltävien, järjestelmään liittyvien kertaluonteisten kustannusten määrän arvioidaan olevan noin 150 000 euroa.

Mikäli palvelusetelin valmistelua jatkettaisiin siten, että palveluseteli otettaisiin käyttöön tammikuussa 2022, tulisi vuoden 2021 talousarvioon varata palvelusetelijärjestelmän käyttöönottoa edeltäviin kertaluonteisiin kustannuksiin 150 000 euroa sekä lisäksi käyttöönottoa valmistelevan henkilöstön kustannuksiin 140 000 euroa eli yhteensä 290 000 euroa. Palvelusetelin käyttöönottamisen edellyttäisi myös lautakunnan päätöstä. Lautakunta ei kannata palvelusetelin käyttöönottamista.

Palvelusetelijärjestelmän käyttöönottoa edeltäviä tai sen käyttöönotosta aiheutuvia kustannuksia ei ole huomioitu vuoden 2021 talousarvioehdotuksessa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Emma Kari: Kappaleen kuusi (6) loppuun lisätään: Lautakunta ei kannata palvelusetelin käyttöönottamista. Lisäksi poistetaan lause: "Palvelusetelijärjestelmän käyttöönoton valmistelu kohdistuu tällä hetkellä palvelusetelijärjestelmän keskeisiin periaatteisiin.

Kannattaja: Petra Malin

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Kappaleen kuusi (6) loppuun: Lautakunta ei kannata palvelusetelin käyttöönottamista. Lisäksi poistetaan lause: "Palvelusetelijärjestelmän käyttöönoton valmistelu kohdistuu tällä hetkellä palvelusetelijärjestelmän keskeisiin periaatteisiin.

Jaa-äännet: 6

Martina Harms-Aalto, Pia Kopra, Dani Niskanen, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Laura Vanamo

Ei-äännet: 7

Fatim Diarra, Abdirahim Husu Hussein, Maria Nyroos, Emma Kari, Vesa Korkkula, Petra Malin, Hannu Oskala

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänestyksessä kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Emma Karin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 7-6.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368
satu.jarvenkallas(a)hel.fi
Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Johanna Auer, erityissuunnittelija, puhelin: 310 56404
johanna.auer(a)hel.fi
Anne Mäkiprosi, controller, puhelin: 310 20022
anne.makiprosi(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, palvelusetelimalli käyttöön varhaiskasvatuksessa, Apter Ted

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle Ted Apterin talousarvioaloitteesta palvelusetelimallin käyttöönotosta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunkistrategia korostaa eriarvoistumisen vähentämiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen tähtäviä toimia. Eriarvoistumista vähentävänä pidetään laadukasta opetusta ja varhaiskasvatusta, mistä syystä Helsinki tavoittelee varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamista. Helsinki pyrkii mahdollistamaan myös kaupunginosien tasavertaisuuden ja hyvinvoinnin sekä lähipalveluperiaatteen toteutumista.

Yksityisen hoidon tuen kehittämistä koskeva selvitys on merkitty tiedoksi lautakunnassa 14.4.2020 § 78. Helsingin kaupunkistrategian mukaisten päämäärien edistämiseksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on aloitettu palvelusetelijärjestelmän valmistelu. Valmistelun kes-

keisiä periaatteita ovat taloudellisen ja alueellisen yhdenvertaisuuden vahvistaminen sekä perheiden valinnanmahdollisuuksien lisääntyminen. Helsingissä on tarve vastata erilaisiin varhaiskasvatustarpeisiin sekä pyrkiä turvaamaan Helsingin yksityisen varhaiskasvatuksen erityispiirteitä. Muun muassa näihin seikkoihin on viitattu myös aloitteessa perusteluna esitykselle palvelusetelimallin käyttöönottamisesta talousarvion yhteydessä.

Palvelusetelijärjestelmän käyttöönoton valmistelu kohdistuu tällä hetkellä palvelusetelijärjestelmän keskeisiin periaatteisiin. Mahdollisen palvelusetelijärjestelmän käyttöönoton aikatauluun vaikuttavat sääntökirjan valmisteluun kuluva aika, IT-järjestelmien rakentamiseen kuluva aika sekä palvelusetelituottajien hyväksymiseen varattava aika ja perheille palvelusetelin hakemiseen varattava aika. Aloitteen toteuttaminen esitetyin tavoin siten, että palvelusetelimalli otettaisiin käyttöön talousarvion yhteydessä, ei ole siten mahdollista. Lautakunta toteaa myös, että vaikka palvelusetelijärjestelmän käyttöönottamisesta tehtäisiin päätös talousarvion yhteydessä, ei palvelusetelijärjestelmän käyttöönottoaminen vuoden 2021 aikana ole mahdollista edellä kerrotuista aikatauluun liittyvistä syistä johtuen.

Palvelusetelijärjestelmän käyttöönottamisesta aloitteessa esitetyin tavoin aiheutuisi vuosittaisia lisäkustannuksia verrattuna nyt käytössä olevaan yksityisen hoidon tuen malliin. Lisäkustannusten määrä riippuu valitusta setelin arvosta, perheiden tuloista ja siitä, kuinka moni siirtyisi käyttämään palveluseteliä. Nykyisellä yksityisen hoidon tuen asiakasprofiililla ja oletuksella, että kaikki siirtyisivät käyttämään palveluseteliä, lisäkustannukset vuodessa olisivat noin 5,2–6,1 miljoonaa euroa riippuen valitusta setelin arvosta. Asiakasprofiilin muutos lisäisi kustannuksia. Lisäksi palvelusetelijärjestelmän käyttöönotto edellyttää resursointia IT-järjestelmään sekä henkilöstöresurssia palvelusetelijärjestelmän ylläpitoon, mistä arvioidaan aiheutuvan kustannuksia noin 460 000 euroa vuodessa. Lisäksi palvelusetelijärjestelmän käyttöönottoa edeltävien, järjestelmään liittyvien kertaluonteisten kustannusten määrän arvioidaan olevan noin 150 000 euroa.

Mikäli palvelusetelin valmistelua jatkettaisiin siten, että palveluseteli otettaisiin käyttöön tammikuussa 2022, tulisi vuoden 2021 talousarvioon varata palvelusetelijärjestelmän käyttöönottoa edeltäviin kertaluonteisiin kustannuksiin 150 000 euroa sekä lisäksi käyttöönottoa valmistelevalle henkilöstölle kustannuksiin 140 000 euroa eli yhteensä 290 000 euroa. Palvelusetelin käyttöönottoaminen edellyttäisi myös lautakunnan päätöstä.

Palvelusetelijärjestelmän käyttöönottoa edeltäviä tai sen käyttöönotosta aiheutuvia kustannuksia ei ole huomioitu vuoden 2021 talousarvioehdotuksessa.

Tiivistelmä

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 22.9.2020 mennessä lausuntoa Ted Apterin talousarvioaloitteesta palvelusetelijärjestelmän käyttöönotosta varhaiskasvatuksessa. Aloitteessa esitetään, että varhaiskasvatuspalveluihin kohdistuu yhä enemmän laatuun, määrään ja saavutettavuuteen liittyviä tarpeita, sekä ajankohdaisia haasteita. Yksityinen varhaiskasvatus painottuu tällä hetkellä Länsi- ja Etelä-Helsinkiin. Keinona näihin tulee ottaa käyttöön palvelusetelimalli varhaiskasvatuksessa. Aloitteessa viitataan myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tehtyyn yksityisen hoidon tuen kehittämismahdollisuuksia koskevaan selvitykseen. Aloitteessa ehdotetaan, että talousarvion yhteydessä otetaan palvelusetelimalli käyttöön varhaiskasvatuksessa ja että palvelusetelimallin käyttöönottoa varten varataan riittävä määräraha talousarvioon.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368
satu.jarvenkallas(a)hel.fi
Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Johanna Auer, erityissuunnittelija, puhelin: 310 56404
johanna.auer(a)hel.fi
Anne Mäkiprosi, controller, puhelin: 310 20022
anne.makiprosi(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, palvelusetelimalli käyttöön varhaiskasvatuksessa, Apter Ted

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano